
Έγγραφο συνόδου

A9-0056/2023

9.3.2023

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τις θεσμικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της
Ευρώπης
(2022/2137(INI))

Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Loránt Vincze

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	22
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	27
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	28

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις θεσμικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης
(2022/2137(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)¹, τα άρθρα 165, παράγραφος 3, 167, παράγραφος 3 και 220, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)², καθώς και το πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ),
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση 2/2013 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), της 18ης Δεκεμβρίου 2014,
- έχοντας υπόψη το μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 11ης Μαΐου 2007,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της συνόδου κορυφής του Συμβουλίου της Ευρώπης στη Βαρσοβία (CM (2005) 80 final), της 17ης Μαΐου 2005, και το παράρτημά του 1 με τίτλο «Guidelines on the Relations between the Council of Europe and the European Union» (Κατευθυντήριες γραμμές για τις σχέσεις μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης),
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) κ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2007,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία της 18ης Ιουνίου 2008 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης,
- έχοντας υπόψη τη Δήλωση Προθέσεων για τη Συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 1ης Απριλίου 2014, στην περιοχή διεύρυνσης της ΕΕ και στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και της Νότιας Μεσογείου (περιοχή γειτονίας της ΕΕ),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την περίοδο 2020-2022 και 2023-2024, της 13ης Ιουλίου 2020 και της 30ης Ιανουαρίου 2023 αντίστοιχα,
- έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης (CM/Del/Dec (2022) 132/4) σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του Συμβουλίου της

¹ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 13.

² ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47.

Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εγκρίθηκε κατά την 132η σύνοδό του,

- έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (σύμβαση της Κωνσταντινούπολης),
- έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και τα πρόσθετα πρωτόκολλά του, καθώς και τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη,
- έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες, της 25ης Ιουνίου 1992, και τη σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων, της 10ης Νοεμβρίου 1994,
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη θέσπιση διευρυμένης μερικής συμφωνίας για τις πολιτιστικές διαδρομές και για την επιβεβαίωση της θέσπισής της (CM/Res (2010) 53 και CM/Res (2013) 66),
- έχοντας υπόψη τη διακήρυξη του Santiago de Compostela του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 23ης Οκτωβρίου 1987, με την ευκαιρία της ανακήρυξης του Camino de Santiago ως της πρώτης ευρωπαϊκής πολιτιστικής διαδρομής και των 48 ευρωπαϊκών πολιτιστικών διαδρομών του Συμβουλίου της Ευρώπης,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα CM/Res(2022)2 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 16ης Μαρτίου 2022, σχετικά με την παύση της συμμετοχής της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 2430 (2022) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 26ης Απριλίου 2022, με τίτλο «Πέρα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας: ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Jean-Claude Juncker, της 11ης Απριλίου 2006, με τίτλο «Ενιαία φιλοδοξία για την ευρωπαϊκή ήπειρο»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της ομάδας προβληματισμού υψηλού επιπέδου του Συμβουλίου της Ευρώπης του Οκτωβρίου 2022,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Μαΐου 2010 σχετικά με τις θεσμικές πτυχές της προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2016 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη

³ ΕΕ C 161Ε της 31.5.2011, σ. 72.

⁴ ΕΕ C 215 της 19.6.2018, σ. 162.

δικαιώματα⁵,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Ιουνίου 2021 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2020 για το κράτος δικαίου⁶,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2021 για το κράτος δικαίου⁷,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 225 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 66 του Κανονισμού του ΚΣΣΕ,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση σχετικά με την τελική έκβαση της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, της 9ης Μαΐου 2022, και ιδίως το σημείο 2 της πρότασης 48 με τίτλο «Πολιτισμός και ανταλλαγές»,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων (A9-0056/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣτΕ) είναι φυσικοί σύμμαχοι στην προώθηση και την παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην ευρωπαϊκή ήπειρο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης έχουν δεσμευτεί να επιτύχουν μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών μέσω της προώθησης της δημοκρατικής σταθερότητας και ασφάλειας·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνεχιζόμενες εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις για τη βασισμένη σε κανόνες πολυμερή τάξη, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, καθώς και ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και ο αντίκτυπός τους στην κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη παρέχουν ισχυρά επιχειρήματα για την περαιτέρω ενίσχυση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 15 Μαρτίου 2022, ως αποτέλεσμα του επιθετικού πολέμου της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας και μετά την ομόφωνα εγκριθείσα γνωμοδότηση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης αποφάσισε ότι η Ρωσική Ομοσπονδία θα παύσει να είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης μετά από 26 έτη συμμετοχής·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αποκλεισμός της Ρωσίας συνεπάγεται σημαντική αλλαγή για το Συμβούλιο της Ευρώπης και το μέλλον της ευρωπαϊκής ηπείρου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξέλιξη αυτή σημαίνει ότι η ομάδα των 27 κρατών μελών της ΕΕ αποτελεί πλέον τα δύο τρίτα του πληθυσμού που εκπροσωπείται από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό είναι βέβαιο ότι θα επηρεάσει τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ των 27 και του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 σηματοδότησε την 15η επέτειο της υπογραφής του

---

⁵ ΕΕ C 395 της 29.9.2021, σ. 2.

⁶ ΕΕ C 81 της 18.2.2022, σ. 27.

⁷ ΕΕ C 479 της 16.12.2022, σ. 18.

μνημονίου συμφωνίας μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της συμφωνίας για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που η ΕΕ και το ΣτΕ έχουν διαφορετικά και πολύ διαφορετικά νομικά συστήματα, οι «Κατευθυντήριες γραμμές για τις σχέσεις μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»,⁸ του 2005 υπογράμμισαν ήδη ότι «ο κοινός στόχος μιας Ευρώπης χωρίς νέες διαχωριστικές γραμμές μπορεί να εξυπηρετηθεί καλύτερα με την κατάλληλη χρήση των κανόνων και των προτύπων, καθώς και της εμπειρίας και της εμπειρογνωμοσύνης που αναπτύχθηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης κατά τη διάρκεια του μισού αιώνα» και όρισε ότι «η νομική συνεργασία» μεταξύ των οργανισμών «θα πρέπει να συνεχιστεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω», ενώ η κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 5 αναφέρει ότι η ΕΕ «θα προσπαθήσει να μεταφέρει στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτές τις πτυχές των συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της»·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μνημόνιο συμφωνίας του 2007 μεταξύ των δύο οργανισμών αναφέρει ότι «η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί το Συμβούλιο της Ευρώπης ως πανευρωπαϊκή πηγή αναφοράς για τα ανθρώπινα δικαιώματα» και ότι «το Συμβούλιο της Ευρώπης θα παραμείνει το σημείο αναφοράς για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και τη δημοκρατία στην Ευρώπη»·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν λαμβάνει υπόψη την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας την 1η Δεκεμβρίου 2009 ούτε τη στρατηγική εταιρική σχέση συνεργασίας για το κράτος δικαίου, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, την οποία έχουν παγιώσει μέχρι στιγμής οι δύο οργανισμοί·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 220 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ένωση καθιερώνει όλες τις κατάλληλες μορφές συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΣΕΕ προβλέπει ότι η Ένωση πρέπει να προσχωρήσει στην ΕΣΔΑ·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ψήφισμά του 2430 (2022) με τίτλο «Πέρα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας: ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης», η ΚΣΣΕ ζήτησε να δοθεί νέα ώθηση στην ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην απόφασή της CM/Del/Dec (2022) 132/4 για τη συνεργασία μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης ζήτησε επίσης την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση ενόψει των πολυάριθμων προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη·

---

⁸ Κατευθυντήριες γραμμές για τις σχέσεις μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προσαρτώνται στο σχέδιο δράσης της συνόδου κορυφής του Συμβουλίου της Ευρώπης στη Βαρσοβία [CM (2005) 80 final] της 17ης Μαΐου 2005.

- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Ιούνιο του 2022 ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης συγκρότησε ομάδα προβληματισμού υψηλού επιπέδου προκειμένου να εκδώσει συστάσεις σχετικά με τον ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης στην αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και ο κόσμος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ομάδα προβληματισμού εξέδωσε συστάσεις τον Οκτώβριο του 2022, προτείνοντας, για παράδειγμα, την ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο επικαιροποίησης και ενίσχυσης του μνημονίου συμφωνίας του 2007·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 7 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης συμφώνησε να διοργανώσει τέταρτη σύνοδο κορυφής αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ρέικιαβικ της Ισλανδίας στις 16 και 17 Μαΐου 2023 με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ζήτημα της συνεργασίας ΕΕ-ΣτΕ αναμένεται να συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη της συνόδου κορυφής, η οποία θα πραγματοποιηθεί σε μια σημαντική στιγμή και αποτελεί ευκαιρία για την αναβάθμιση των σχέσεων μεταξύ των δύο οργανισμών·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ παραμένει ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας στις δραστηριότητες τεχνικής συνεργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίες καλύπτουν την περιοχή διεύθυνσης της ΕΕ, τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, τα κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νότια Μεσόγειο και την Κεντρική Ασία, καθώς και θεματικούς τομείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2021 ο συνολικός όγκος της συνεργασίας στο πλαίσιο του κοινού προγράμματος του Συμβουλίου Ευρώπης-ΕΕ ανήλθε σε 207,4 εκατομμύρια ευρώ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κοινά προγράμματα συνεργασίας στον τομέα του κράτους δικαίου αντιπροσώπευαν το 54,7 % του σωρευτικού προϋπολογισμού το 2021·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο χρηματοδοτικός όγκος των κοινών προγραμμάτων που υλοποιούνται στα κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθεί να αυξάνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια λόγω της διαρθρωμένης κοινής συνεργασίας και των πλαισίων τεχνικής στήριξης που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της ΕΕ και του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης από το 2019·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB) είναι η παλαιότερη ευρωπαϊκή πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης με αποκλειστικά κοινωνική εντολή· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εκτός από τη συνεργασία με άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και διάφορους ειδικευμένους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, η CEB συνεργάζεται επίσης τακτικά με την ΕΕ σε κοινές πρωτοβουλίες όπως το Επενδυτικό Πλαίσιο για τα Δυτικά Βαλκάνια, η Επενδυτική Διευκόλυνση Γειτονίας και η Εταιρική Σχέση για την Ενεργειακή Απόδοση και το Περιβάλλον της Ανατολικής Ευρώπης·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ, οι οποίες αναστάλησαν μετά τη γνωμοδότηση του ΔΕΕ, της 18ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την ασυμβατότητα του σχεδίου συμφωνίας για την προσχώρηση της ΕΕ με τις Συνθήκες της ΕΕ, συνεχίστηκαν τον Σεπτέμβριο του 2020 και έφθασαν στο τελικό στάδιο·

- ΗΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ βασίζεται ήδη σε μεγάλο βαθμό στο ΣτΕ για την παρακολούθηση και προώθηση του κράτους δικαίου στα τρέχοντα και μελλοντικά κράτη μέλη της· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πηγές πληροφοριών που χρησιμοποιεί η Επιτροπή κατά τον καθορισμό δεικτών αναφοράς για τη μέτρηση της κατάστασης του κράτους δικαίου και της λειτουργίας των δικαστικών συστημάτων στα κράτη μέλη περιλαμβάνουν τον κατάλογο ελέγχου για το κράτος δικαίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω της Νομοθεσίας (Επιτροπή της Βενετίας), εκθέσεις που ανατέθηκαν στους οργανισμούς του Συμβουλίου της Ευρώπης από την ΕΕ, όπως η ετήσια μελέτη σχετικά με τη λειτουργία των δικαστικών συστημάτων που ανέθεσε η ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης στο πλαίσιο του πίνακα αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης, και τακτικές εκθέσεις σχετικά με θέματα που συνδέονται με το κράτος δικαίου που καταρτίζουν οι οργανισμοί του Συμβουλίου της Ευρώπης, ιδίως σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και την καταπολέμηση της διαφθοράς·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα ζητήσει τη θέσπιση ενός μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, ο οποίος θα καλύπτει όλες τις πτυχές του άρθρου 2 της ΣΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέσπιση ενός τέτοιου μηχανισμού θα δημιουργήσει μια ευκαιρία για επίσημη, διαρθρωμένη και ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ για την υπεράσπιση αυτών των αξιών μέσω ειδικής συμφωνίας εταιρικής σχέσης·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει αποκτήσει εκτεταμένη πείρα και εμπειρογνωμοσύνη σε δραστηριότητες διακυβερνητικής συνεργασίας και συνδρομής στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έχοντας θεσπίσει διάφορους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διάφορες επιτροπές παρακολούθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας, η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις Περιφερειακές και Μειονοτικές Γλώσσες, η Συμβουλευτική Επιτροπή της Σύμβασης-Πλαισίου για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων και η Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός ότι η ΕΕ δεν έχει προσχωρήσει σε σημαντικές συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα εμποδίζει την εκπροσώπησή της στα εποπτικά τους όργανα·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ενέργειες της Επιτροπής της Βενετίας βασίζονται στις τρεις βασικές αρχές της ευρωπαϊκής συνταγματικής κληρονομιάς: δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα και κράτος δικαίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή της Βενετίας συστάθηκε το 1990 προκειμένου να ανταποκριθεί στην επιτακτική ανάγκη να βοηθηθούν οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην έγκριση νέων συνταγμάτων μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή της Βενετίας έχει διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στον εκδημοκρατισμό των κρατών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που επιθυμούν να προσχωρήσουν στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γνώμες της Επιτροπής έχουν μεγάλη εξουσία και ακολουθούνται στις περισσότερες περιπτώσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει ενθαρρύνει σθεναρά τα κράτη που επιθυμούν να προσχωρήσουν στην ΕΕ, καθώς και τα σημερινά κράτη μέλη, να συμμορφωθούν με τις γνωμοδοτήσεις της·

- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2008 θέσπισε ένα γενικό πλαίσιο συνεργασίας, με στόχο την ανάπτυξη κοινών σχεδίων σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, την έναρξη διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη βελτίωση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρώπη, τον συντονισμό των δραστηριοτήτων επικοινωνίας για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα, την αμοιβαία ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων κάθε οργανισμού και την ανταλλαγή δεδομένων και τη διαβούλευση μεταξύ τους σε επιχειρησιακό επίπεδο·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης καταδεικνύουν το εύρος και το βάθος της συνεργασίας, από διαβουλεύσεις για συγκεκριμένα έργα και δραστηριότητες, τακτικές ανταλλαγές δεδομένων και πληροφοριών, συμμετοχή σε ακροάσεις της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμμετοχή σε αρχικές συνεδριάσεις του έργου, κοινά έργα και δραστηριότητες, καθεστώς παρατηρητή του Οργανισμού σε διάφορες επιτροπές παρακολούθησης και διακυβερνητικές επιτροπές του ΣτΕ, συμμετοχή σε αντίστοιχες δομές της κοινωνίας των πολιτών έως αμοιβαίες αναφορές στο έργο του άλλου·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία ενός κοινού συστήματος πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα θεμελιώδη δικαιώματα (EFRIS) συγκεντρώνει σε έναν διαδικτυακό χώρο τις πληροφορίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα από το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα Ηνωμένα Έθνη και την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων, από το 2022, των δεδομένων, των αναλύσεων και των πορισμάτων που προκύπτουν στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσου για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων (ΣΠΠΕΜ)·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας ζωτικός τομέας συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης θα πρέπει να είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων και η βελτίωση των δικαιωμάτων των ευάλωτων ατόμων, όπως οι γυναίκες, τα άτομα με αναπηρία, οι Ρομά, τα άτομα ΛΟΑΔΜ+ και οι ηλικιωμένοι, τα οποία εξακολουθούν να μην γίνονται πλήρως σεβαστά στα κράτη μέλη·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2014, υπεγράφη από την ΕΕ στις 12 Ιουνίου 2017, αλλά δεν έχει ακόμη κυρωθεί· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αλλά μόνο 21 την έχουν κυρώσει· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να επικυρώσουν τη Σύμβαση σε εθνικό επίπεδο και οι δύο διαδικασίες θα πρέπει να συμβαδίζουν·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης και ο αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης αποτελούν ορόσημα για την προστασία και την επιβολή των θεμελιωδών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των κοινωνικών δικαιωμάτων και για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ευρωπαϊών πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι 22 κράτη μέλη της ΕΕ έχουν κυρώσει τον αρχικό Χάρτη και 22 κράτη μέλη έχουν επίσης

επικυρώσει τον αναθεωρημένο Χάρτη·

- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΣτΕ είναι ο μόνος πανευρωπαϊκός διακυβερνητικός οργανισμός που προσφέρει νομικά μέσα και μηχανισμούς για την προστασία των μειονοτήτων σε ολόκληρη την Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύμβαση-πλαίσιο του ΣτΕ για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων (ΣΠΠΕΜ) είναι το πιο ολοκληρωμένο νομικά δεσμευτικό πολυμερές μέσο που έχει σχεδιαστεί μέχρι σήμερα για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία παρακολούθησης στο πλαίσιο της ΣΠΠΕΜ έχει καλή φήμη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναγνώριση της ανάγκης προστασίας των μειονοτήτων μέσω αυτού του ειδικού μέσου προέκυψε από τις βίαιες συγκρούσεις που έπληξαν την Ευρώπη τη δεκαετία του 1990· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ίδια ανησυχία οδήγησε στην έγκριση, το 1993, των κριτηρίων της Κοπεγχάγης σχετικά με τον σεβασμό των δικαιωμάτων των μειονοτήτων στο πλαίσιο της πολιτικής διεύρυνσης της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μειονότητες χρειάζονται ένα νομικό πλαίσιο στην Ένωση για τη διασφάλιση και την παρακολούθηση των δικαιωμάτων τους·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για τις Περιφερειακές και Μειονοτικές Γλώσσες (ECRML) είναι η μόνη ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία και την προώθηση των ιστορικών περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρωταρχικός στόχος αυτού του μέσου είναι η διατήρηση των μειονοτικών και περιφερειακών γλωσσών ως ουσιώδους μέρους της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει υπογράψει και κυρώσει τη Σύμβαση της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο φιλοξενεί τη μόνιμη επιτροπή του, διαμορφώνει το κατάλληλο νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει συστήσει στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο αναγνώρισης του δικαιώματος σε καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον ως ανθρώπινο δικαίωμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παγκόσμιες περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σήμερα θα αντιμετωπιστούν καλύτερα με κοινές δράσεις και συντονισμό μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει καλέσει την Ευρωπαϊκή Ένωση να προσχωρήσει στη διευρυμένη μερική συμφωνία της για τις πολιτιστικές διαδρομές το συντομότερο δυνατόν·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίδραση του Συμβουλίου της Ευρώπης ξεπερνά τα όρια αυτής της ηπείρου, καθώς πολλές από τις συμβάσεις του είναι ανοικτές παγκοσμίως προς υπογραφή και αρκετοί από τους μηχανισμούς του εκτείνονται σε ολόκληρο τον κόσμο·
- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δήλωση προθέσεων για τη συνεργασία μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην περιοχή διεύρυνσης της ΕΕ και στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και της Νότιας Μεσογείου του 2014 θέσπισε ένα στρατηγικό πλαίσιο που θα συμβάλει στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στις περιφέρειες

διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ με βάση τις δεσμευτικές διεθνείς συμβάσεις, τα όργανα παρακολούθησης και τα προγράμματα βοήθειας του Συμβουλίου της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κοινά προγράμματα και τα πλαίσια εταιρικής σχέσης συνεργασίας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο αυτό αποτελούν καίριο στοιχείο της πολιτικής διεύρυνσης και γειτονίας της Ένωσης·

ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόταση 48 των συμπερασμάτων της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης υπογραμμίζουν ότι οι μειονοτικές και περιφερειακές γλώσσες απαιτούν πρόσθετη προστασία και λαμβάνουν υπό σημείωση τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις μειονοτικές γλώσσες και την ΣΠΠΕΜ·

ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινοβουλευτικές σχέσεις μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων δεν έχουν ακόμη αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό της συμφωνίας για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ΚΣΣΕ και του Κοινοβουλίου και θα μπορούσαν να ενισχυθούν περαιτέρω·

Περαιτέρω ενίσχυση των θεσμικών σχέσεων

1. αναγνωρίζει ότι οι θεσμικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ, ως δύο ισότιμοι διεθνείς οργανισμοί, έχουν εξελιχθεί σημαντικά με την πάροδο του χρόνου σε στρατηγική εταιρική σχέση·
2. θεωρεί αναγκαίο να ενισχυθεί περαιτέρω η θεσμική συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ και να δοθεί νέα ώθηση στη διμερή συνεργασία για την προώθηση και την προάσπιση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών ελευθεριών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων·
3. παρατηρεί ότι η συνεργασία μεταξύ των δύο διεθνών οργανισμών αυξάνεται με την πάροδο των ετών, ενώ υπάρχουν ακόμη δυνατότητες για περισσότερη «διοργανωτική συνεργασία», δεδομένου ότι η ΕΕ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2005 για τις σχέσεις μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσπαθεί να μεταφέρει τις εν λόγω πτυχές των συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων πράξεων στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου η Ένωση έχει τις αντίστοιχες αρμοδιότητες·
4. υπογραμμίζει το γεγονός ότι, καθώς η ΕΕ έχει σταδιακά μετατραπεί σε πολιτική ένωση, οι τομείς στους οποίους οι δραστηριότητες των δύο οργανισμών αλληλεπικαλύπτονται και αλληλοσυμπληρώνονται έχουν αυξηθεί σε αριθμό· θεωρεί, επομένως, ότι, δεδομένης της συχνής αλληλεπικάλυψης αρμοδιοτήτων, είναι σημαντικό να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη εργασιών ή τα αποκλίνοντα πρότυπα· θεωρεί σημαντικό, στο πλαίσιο αυτό, να δημιουργηθούν κατάλληλοι διάυλοι διαβούλευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίοι θα επιτρέψουν τον συντονισμό των κανονιστικών εργασιών σε μια αρχική φάση, ιδίως στους τομείς του τρέχοντος ή του μελλοντικού μνημονίου συμφωνίας·
5. επισημαίνει ότι οι θεσμικές ανταλλαγές σε όλα τα επίπεδα θα ήταν επωφελείς και για τους δύο οργανισμούς, θα συμβάλουν στη διασφάλιση μιας ισορροπημένης θεσμικής σχέσης μεταξύ των δύο οργανισμών και θα ενίσχυαν την προβολή του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ και άλλες μορφές συνεργασίας στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων

6. υπενθυμίζει ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας εισήγαγε νομική υποχρέωση στην ΕΕ να προσχωρήσει στην ΕΣΔΑ που κατοχυρώνεται με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΣΕΕ και καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη σύναψη συμφωνίας σχετικά με την εν λόγω προσχώρηση βάσει του πρωτοκόλλου σχετικά με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΣΕΕ· λαμβάνει υπό σημείωση τη γνωμοδότηση 2/13 του ΔΕΕ σχετικά με το σχέδιο συμφωνίας για την προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ, που εκδόθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2014·
7. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανανεωμένη δέσμευση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ και την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων το 2020· επαναβεβαιώνει την ισχυρή προσήλωση και στήριξη του στην προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ⁹· καλεί τα διαπραγματευόμενα μέρη να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα και να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίλυση των εκκρεμών ζητημάτων και την αντιμετώπιση όλων των ανησυχιών του ΔΕΕ που εκφράστηκαν στη γνωμοδότησή του 2/2013, της 18ης Δεκεμβρίου 2014, με σκοπό την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και ιδανικά πριν από την Τέταρτη Σύνοδο Κορυφής του Συμβουλίου της Ευρώπης που θα πραγματοποιηθεί στις 16 και 17 Μαΐου 2023 στην Ισλανδία· πιστεύει ότι αυτά τα εκκρεμή ζητήματα είναι πολύπλοκα αλλά όχι ανυπέρβλητα·
8. υπογραμμίζει ότι η προσχώρηση αποτελεί στόχο προτεραιότητας και για τους δύο οργανισμούς· τονίζει ότι η προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ θα έχει πολλά οφέλη, μεταξύ των οποίων η ενισχυμένη συνοχή μεταξύ του δικαίου της ΕΕ και του συστήματος των συμβάσεων του ΣτΕ και η εναρμόνιση της νομοθεσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και της νομολογίας μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ· τονίζει, επιπλέον, ότι η προσχώρηση θα έθετε την ΕΕ στη δικαιοδοσία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) και θα ενισχύσει περαιτέρω την προστασία των πολιτών της ΕΕ από τις ενέργειες των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, επιτρέποντας στα άτομα να προσφεύγουν απευθείας ενώπιον του ΕΔΑΔ κατά της ΕΕ· τονίζει ότι η προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ θα δημιουργήσει έναν απαραίτητο εξωτερικό μηχανισμό για τη διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της πλήρους συμμόρφωσης της ΕΕ και των θεσμικών της οργάνων με το κράτος δικαίου·
9. τονίζει ότι, ως αποτέλεσμα της προσχώρησης, ο ρόλος της ΕΕ στο σύστημα των συμβάσεων θα καταστεί πιο εξέχων, καθώς θα περιλαμβάνει αναλογική συνεισφορά στον προϋπολογισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον διορισμό υποψηφίων δικαστών στο ΕΔΑΔ, τη συμμετοχή αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε συνεδριάσεις της ΚΣΣΕ που σχετίζονται με την εκλογή δικαστών στο ΕΔΑΔ και την εκπροσώπηση στην Επιτροπή Υπουργών κατά την εποπτεία της εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΑΔ·

---

⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 σχετικά με τις θεσμικές πτυχές της προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΕ C 161Ε της 31.5.2011, σ. 72).

10. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πολύτιμη συμβολή του ΕΔΑΔ και της νομολογίας του ΕΔΑΔ στην υπεράσπιση και την προώθηση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ· ζητά στενή και βελτιωμένη δικαστική συνεργασία μεταξύ του ΕΔΑΔ και του ΔΕΕ, καθώς και περαιτέρω εναρμόνιση μεταξύ του συμβατικού συστήματος και του δικαίου της ΕΕ· εκφράζει την ανησυχία του για το επίπεδο μη εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΑΔ, το οποίο έχει αρνητικό αντίκτυπο στο κράτος δικαίου και αποδυναμώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που δεν είναι μέλη της ΕΕ· καλεί όλα τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με την ΕΣΔΑ και τη νομολογία που έχει θεσπίσει το ΕΔΑΔ· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενότερα τη συμμόρφωση των κρατών μελών της ΕΕ με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ και να εφαρμόζει σχετικά εργαλεία, όπως ο μηχανισμός για το κράτος δικαίου και, κατά περίπτωση, ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου· δεσμεύεται να αξιολογήσει περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλιστεί η καλύτερη συμμόρφωση των κρατών μελών με τη νομολογία του ΕΔΑΔ εντός του τρέχοντος και του μελλοντικού πολιτικού και νομικού πλαισίου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής τροποποίησης των Συνθηκών·
11. υπενθυμίζει τη συνάφεια της πολλά υποσχόμενης συνεργασίας μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως καταδεικνύεται στην έκθεση του 2022 σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, κατά την επιδίωξη κοινών στόχων και στρατηγικών προτεραιοτήτων που σχετίζονται με την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης αποφυγής επικαλύψεων και διασφάλισης της συμπληρωματικότητας μεταξύ του FRA και του Συμβουλίου της Ευρώπης·
12. είναι της γνώμης ότι είναι χρήσιμο τόσο για το Συμβούλιο της Ευρώπης όσο και για τον FRA να επεκτείνουν περαιτέρω τη σχέση τους, για παράδειγμα, επεκτείνοντας τις συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης που καλύπτονται από το EFRIS και καλώντας τον FRA να συμβάλει στο έργο της Επιτροπής της Βενετίας·
13. καλεί την Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με το Συμβούλιο της Ευρώπης στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης και των νέων ψηφιακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης χρήσης τους από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και του αντικτύπου τους στα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και τη δημοκρατία·
14. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τη συνεργασία και τη συμπληρωματικότητα σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, στους οποίους το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα, όπως η καταπολέμηση των διακρίσεων, η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η μετανάστευση, η δικαιοσύνη και η ισότητα·

Προσχώρηση της ΕΕ σε άλλες συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και συμμετοχή σε όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης και συναφείς οργανισμούς

15. τάσσεται υπέρ της ευρύτερης δυνατής ευθυγράμμισης της ΕΕ με το σύστημα της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης μέσω της οριστικοποίησης της προσχώρησής της σε άλλες συνθήκες του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχει ήδη υπογράψει, όπως η

Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, και μέσω της προσπάθειας προσχώρησης σε άλλες συνθήκες στις οποίες δεν είναι ακόμη συμβαλλόμενο μέρος, όπως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η Σύμβαση του Lanzarote, η Σύμβαση ποινικού δικαίου για τη διαφθορά και η Σύμβαση Αστικού Δικαίου για τη Διαφθορά· προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να σημειώσουν πρόοδο όσον αφορά την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και να προτείνει χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη του στόχου αυτού· είναι πεπεισμένο ότι η προσχώρηση της ΕΕ στις συμβάσεις αυτές θα αυξήσει την αποτελεσματικότητά της στους καλυπτόμενους τομείς και θα προωθήσει συνέργειες και θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των δύο οργανισμών·

16. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η συντριπτική πλειονότητα των συμβάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης επιτρέπουν στην ΕΕ να προσχωρήσει σε αυτές και τονίζει το γεγονός ότι η ίδια η ΕΕ έχει διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διαπραγμάτευση των εν λόγω συμβάσεων·
17. χαιρετίζει την υπογραφή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την ΕΕ, στις 13 Ιουνίου 2017· τονίζει ότι η προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση θα παράσχει ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της έμφυλης βίας και την προστασία και στήριξη των θυμάτων· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η προσχώρηση της ΕΕ θα επέτρεπε την καλύτερη παρακολούθηση, ερμηνεία και εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, των προγραμμάτων και των κονδυλίων που αφορούν τη Σύμβαση, καθώς και την καλύτερη συλλογή συγκρίσιμων και αναλυτικών δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ· παροτρύνει το Συμβούλιο να εντείνει τις συζητήσεις και τις διαδικασίες προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία επικύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την ΕΕ, η οποία απαιτεί μόνο ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο· καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να διασφαλίσουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα συμμετέχει πλήρως στη διαδικασία παρακολούθησης της Σύμβασης μετά την προσχώρηση της ΕΕ· ενθαρρύνει ένθερμα τα υπόλοιπα έξι κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη κυρώσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης να το πράξουν χωρίς καθυστέρηση·
18. υπογραμμίζει ότι η προσχώρηση σε ορισμένες συνθήκες του ΣτΕ θα επιτρέψει στην ΕΕ να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στα όργανα του ΣτΕ, θα διευκόλυνε τον συντονισμό ΕΕ-ΣτΕ και, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα επέτρεπε στις δραστηριότητες των οργάνων του ΣτΕ να καλύπτουν όργανα και οργανισμούς της ΕΕ· θεωρεί ότι αυτό θα μπορούσε να βελτιώσει περαιτέρω τις εταιρικές σχέσεις και τις συνέργειες μεταξύ των αντίστοιχων οργανισμών, αποφεύγοντας παράλληλα τις αλληλεπικαλύψεις στους τομείς δράσης τους· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί πλήρες μέλος της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς, στην οποία η ΕΕ έχει καθεστώς παρατηρητή από το 2019· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τη δυνατότητα πλήρους ενσωμάτωσης της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την αξιολόγηση των μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στην ομάδα εμπειρογνομόνων για τη βία κατά των γυναικών και την

ενδοοικογενειακή βία και στην επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων, και να τηρεί το Κοινοβούλιο ενήμερο σχετικά με την πρόοδο αυτής της αξιολόγησης·

19. τονίζει την ιδιαίτερη σημασία της στενής συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης παιδιών· τονίζει τη σημασία της Σύμβασης του Lanzarote ως πρώτης διεθνούς συνθήκης για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών που διαπράττεται εντός της κατοικίας ή της οικογένειας και η οποία είναι ανοικτή στην προσχώρηση οποιουδήποτε κράτους του κόσμου, αυξάνοντας έτσι την αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης αυτού του εγκλήματος σε διεθνές επίπεδο· πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να ολοκληρώσει την προσχώρησή της στην εν λόγω Σύμβαση το συντομότερο δυνατόν·
20. επαναλαμβάνει τη σημασία της συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, όπως η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας·
21. θεωρεί αναγκαία την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος·

Επανεξέταση του πλαισίου νομικής συνεργασίας

22. θεωρεί ότι το υφιστάμενο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ θα πρέπει να αναθεωρηθεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές που επέφερε η Συνθήκη της Λισαβόνας και οι εξελισσόμενες σχέσεις μεταξύ των δύο οργανισμών· προτείνει, στο πλαίσιο αυτό, την αναθεώρηση του μνημονίου συμφωνίας του 2007, αναλύοντας τους τομείς συνεργασίας που ήταν επιτυχείς και τους τομείς στους οποίους θα πρέπει να ενισχυθεί και να επεκταθεί η συνεργασία, με σκοπό την ενσωμάτωσή του στο κύριο νομικό μέσο για τον συντονισμό της συνεργασίας ΕΕ-ΣτΕ με ολοκληρωμένο τρόπο· προτείνει, επιπλέον, τη συμπλήρωση του μνημονίου με συμφωνίες για την ανάληψη δράσης σε συγκεκριμένα θέματα·
23. χαιρετίζει τη διαδικασία προβληματισμού εκ μέρους της Επιτροπής Υπουργών και της ΚΣΣΕ σχετικά με την περαιτέρω ενίσχυση της συνεννόησης, του συντονισμού, του πολιτικού διαλόγου και της τεχνικής συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, δίνοντας έμφαση σε θέματα που αφορούν τη δημοκρατία, την ασφάλεια και το κράτος δικαίου·
24. αναμένει ότι με βάση αυτή τη διαδικασία, καθώς και τις εργασίες της ομάδας προβληματισμού υψηλού επιπέδου του Συμβουλίου της Ευρώπης, η τέταρτη σύνοδος κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ρέικιαβικ της Ισλανδίας, στις 16 και 17 Μαΐου 2023, θα παρουσιάσει επίσης σαφή συμπεράσματα σχετικά με τη μελλοντική συνεργασία και σχέση μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της ΕΕ·
25. υποστηρίζει τη διεξαγωγή της τέταρτης συνόδου κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης και καλεί τη Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης να καλέσει εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παραστούν με καθεστώς παρατηρητή· καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να μεριμνήσει για τη συμμετοχή του Συμβουλίου της Ευρώπης στην προετοιμασία των συνόδων κορυφής της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κοινότητας·

Εταιρική σχέση για τον μηχανισμό της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα

26. επαναλαμβάνει τη θέση του¹⁰ για την ανάγκη να δημιουργηθεί μηχανισμός για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, που θα καλύπτει όλες τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ· τονίζει ότι αυτό θα πρέπει να βασίζεται στην εμπειρία και την εμπειρογνωμοσύνη του Συμβουλίου της Ευρώπης· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο έχει επίσης εκφράσει την ανάγκη στενής συμμετοχής του ΣτΕ και των αρμόδιων οργάνων του σε αυτόν τον μηχανισμό, μεταξύ άλλων μέσω μιας πιο δομημένης εταιρικής σχέσης, στα ψηφίσματά του σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για το κράτος δικαίου για το 2020 και το 2021, της 24ης Ιουνίου 2021 και της 19ης Μαΐου 2022·
27. θεωρεί, επομένως, ότι η ΕΕ και το ΣτΕ θα πρέπει να συνάψουν ειδική συμφωνία σχετικά με τον μηχανισμό για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, η οποία θα καλύπτει όλες τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ·
28. τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσει την εκτεταμένη εμπειρογνωμοσύνη και τις αναγνωρισμένες διαδικασίες των οργάνων του ΣτΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη βελτίωση των δικαστικών διαδικασιών· επισημαίνει ότι, δεδομένης της εκτεταμένης συνεργασίας για το κράτος δικαίου και της εκτεταμένης εξάρτησης της ΕΕ από τα κριτήρια αναφοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης, η υφιστάμενη συνεργασία θα πρέπει να επισημοποιηθεί και να διαρθρωθεί περισσότερο, εξασφαλίζοντας έτσι καλύτερη συνεργασία και αυξημένη προβολή των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης·
29. αναγνωρίζει το σημαντικό έργο και την εμπειρογνωμοσύνη της Επιτροπής της Βενετίας όσον αφορά τη βελτίωση της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τη λειτουργία των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης και τη διεξαγωγή εκλογών και δημοψηφισμάτων· ενθαρρύνει την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Επιτροπής της Βενετίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαδικασίας διεύρυνσης·
30. υπενθυμίζει ότι, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της προόδου των υποψήφιων χωρών προς την προσχώρηση με βάση τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, η συστηματική παρακολούθηση των μειονοτήτων στις υποψήφιες χώρες βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στα πρότυπα που έχει αναπτύξει το ΣτΕ, μεταξύ άλλων μέσω της εμπειρογνωμοσύνης και των γνωμοδοτήσεων που δημοσίευε η Επιτροπή της Βενετίας·
31. υπενθυμίζει ότι η ΕΕ θεωρεί την εφαρμογή της ΣΠΠΕΜ από τις υποψήφιες χώρες σημαντικό στοιχείο στα κριτήρια προσχώρησης για την προστασία των μειονοτήτων και αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισε η ΣΠΠΕΜ στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης· τονίζει ότι η ΣΠΠΕΜ θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί

---

¹⁰ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2016, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα (ΕΕ C 215 της 19.6.2018, σ. 162) και ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα (ΕΕ C 395 της 29.9.2021, σ. 2).

σημαντικό σημείο αναφοράς για τη δημοκρατική ζωή της Ένωσης· πιστεύει ακράδαντα ότι, για λόγους συνέπειας, διατήρησης και προώθησης των δημοκρατικών προτύπων, καθώς και δέσμευσης για την προστασία των μειονοτήτων ως κοινής γενικής αρχής δικαίου σε επίπεδο ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ενσωματώσει τα πρότυπα της ΣΠΠΕΜ στην παρακολούθηση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ· υπογραμμίζει ότι η ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα των δικαιωμάτων των μειονοτήτων θα οδηγούσε πιθανώς σε αυξημένη συμμόρφωση με τα πρότυπα και τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά θα επέτρεπε επίσης καλύτερα στοχευμένη χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διεύρυνσης ή της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις·

32. επαναλαμβάνει, ως εκ τούτου, την έκκλησή του προς την Ευρωπαϊκή Ένωση να προσχωρήσει στην ΣΠΠΕΜ και στον ECRML¹¹ και ζητά στενότερους νομικούς δεσμούς μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ σχετικά με τα δικαιώματα των μειονοτήτων, ιδίως ενόψει της διαδικασίας διεύρυνσης για τα Δυτικά Βαλκάνια, την Τουρκία, την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Γεωργία·
33. ζητά στρατηγική και καλά συντονισμένη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αντιμετώπιση του εκτεταμένου και σοβαρού αποκλεισμού, των διακρίσεων και της φτώχειας που αντιμετωπίζουν οι Ρομά στην Ευρώπη και αυξημένες συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου δράσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ένταξη των Ρομά και των ταξιδιωτών (2020-2025) και του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για τους Ρομά 2020-2030·
34. ζητά την ενίσχυση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των γυναικών, την αντιμετώπιση των διακρίσεων κατά των ατόμων ΛΟΑΔΜ+ και της έμφυλης βίας·
35. σημειώνει ότι τόσο η ΕΕ όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα πρέπει να συνεχίσουν να συνεργάζονται σε θέματα που συνδέονται με τη στήριξη του έργου των δημοσιογράφων, την προστασία της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους και της διάδοσης της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης της παραπληροφόρησης και των ξένων και εγχώριων παρεμβάσεων στις εκλογικές διαδικασίες· πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει το καλό έργο της πλατφόρμας για την προστασία της δημοσιογραφίας και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και να συνεργαστεί στενά με τη διεθνή επιτροπή για τα μέσα ενημέρωσης και την κοινωνία της πληροφορίας· τονίζει τη σημασία της προώθησης ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ελευθερία της έκφρασης στην Ευρώπη, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 7ης Μαρτίου 2018, σχετικά με την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και τη διαφάνεια της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης·
36. θεωρεί αναγκαία τη βελτίωση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την περαιτέρω προώθηση της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας, καθώς και της περιφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας·

---

¹¹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα για τις μειονότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 363 της 28.10.2020, σ. 13).

Συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της γλωσσικής πολυμορφίας

37. επισημαίνει ότι τα άρθρα 165 παράγραφος 3 και 167 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ αναθέτουν ρητά στην ΕΕ την εντολή να καθιερώσει όλες τις κατάλληλες μορφές συνεργασίας με το ΣτΕ στους τομείς της εκπαίδευσης, του αθλητισμού και του πολιτισμού· υπενθυμίζει το αξιοσημείωτο έργο των θεσμικών οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο θα πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για τα σχέδια της ΕΕ στον τομέα αυτό·
38. τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης για την εδραίωση μιας νοοτροπίας σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στις κοινωνίες μας· χαιρετίζει το σημαντικό έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης μέσω του πλαισίου αναφοράς ικανοτήτων για τον δημοκρατικό πολιτισμό· καλεί την ΕΕ να αυξήσει τη συνεργασία της με το Συμβούλιο της Ευρώπης σε αυτόν τον τομέα· ζητά ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς για την καθιέρωση αγωγής του πολίτη, με έμφαση στη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
39. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επιτυχία του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες, το οποίο έχει καταστεί βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση της γλωσσικής επάρκειας·
40. υπενθυμίζει ότι, παράλληλα με τον σεβασμό της πολιτιστικής και θρησκευτικής πολυμορφίας, ο σεβασμός της γλωσσικής πολυμορφίας αποτελεί θεμελιώδη αξία της ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 3 της ΣΕΕ· υπενθυμίζει επίσης ότι η ΕΕ έχει καθήκον να στηρίζει τα κράτη μέλη στη διδασκαλία και τη διάδοση των γλωσσών τους (άρθρο 165 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ) και ότι έχει την υποχρέωση να σέβεται, να διαφυλάσσει και να ενισχύει την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία (άρθρο 167 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ)· τονίζει ότι τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μπορούσαν να είναι εξαιρετικά χρήσιμα για την επιδίωξη αυτή·
41. τονίζει τη σημασία της συνεργασίας, ιδίως για την προώθηση και την προστασία των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών και πολιτισμών και επισημαίνει ότι η Ένωση δεν μπορεί να επιδιώξει αποτελεσματικά αυτόν τον στόχο χωρίς κατάλληλο συντονισμό με τα όργανα του ΣτΕ· επισημαίνει ότι η σημαντικότερη παρακολούθηση στην Ευρώπη σε αυτόν τον τομέα πραγματοποιείται στο πλαίσιο του ECRML, το οποίο αποτελεί το βασικό πανευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο αναφοράς και προωθεί τη χρήση μειονοτικών γλωσσών στον ιδιωτικό και δημόσιο βίο, καθώς και τη διδασκαλία τους σε διάφορα επίπεδα, μεταξύ άλλων μέσω εμβάπτισης, με σκοπό τη διασφάλιση της μετάδοσής τους·
42. τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την παρακολούθηση αυτή κατά τον καθορισμό των στόχων, των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών και των προτεραιοτήτων· τονίζει επίσης ότι, για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να πραγματοποιούνται τακτικές διαβουλεύσεις μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής και του ΣτΕ· πιστεύει ότι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων του ECRML θα επιτρέψει τον καλύτερο οριζόντιο εντοπισμό των προβληματικών τομέων σε επίπεδο ΕΕ που επηρεάζουν αρκετές χώρες, καθώς και την εξεύρεση πιθανών λύσεων με τη στήριξη της ΕΕ·

43. καλεί εκ νέου¹² την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ενισχύσουν τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, με σκοπό την προώθηση των θεμελιωδών αξιών της πολιτιστικής πολυμορφίας, του διαπολιτισμικού διαλόγου και της βιώσιμης εδαφικής ανάπτυξης των λιγότερο γνωστών προορισμών, με παράλληλη διατήρηση, προστασία και αποκατάσταση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς αυτών των τόπων· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο προσχώρησης της ΕΕ στη διευρυμένη μερική συμφωνία του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις πολιτιστικές διαδρομές· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τις εργασίες για τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση, μεταξύ άλλων σε ψηφιακή μορφή, του Camino de Santiago και άλλων ευρωπαϊκών πολιτιστικών διαδρομών του Συμβουλίου της Ευρώπης και να σηματοδοτήσουν τις διαδρομές προς το Santiago de Compostela που διέρχεται από την ευρωπαϊκή ήπειρο με τα σύμβολα που προτείνει το Συμβούλιο της Ευρώπης·

Εξωτερική δράση

44. τονίζει τη σημασία της ενίσχυσης της συνοχής και της συμπληρωματικότητας της εξωτερικής δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω του αυξημένου συντονισμού μεταξύ της ΕΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)·
45. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμπερίληψη στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024 της δημιουργίας εταιρικής σχέσης με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη διασφάλιση του καθολικού σεβασμού των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διεθνείς πράξεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και την προώθηση της προσχώρησης στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των δεδομένων·
46. καλεί την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να ενισχύσουν την επίσημη συνεργασία με την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την παροχή άμεσης και μακροπρόθεσμης βοήθειας στους εκτοπισθέντες και τους πρόσφυγες και για τη στήριξη της εφαρμογής των εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά·
47. ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε θέματα που συνδέονται με τη λογοδοσία για τον πόλεμο, τη δικαιοσύνη και την ανασυγκρότηση μετά τον αδικαιολόγητο, απρόκλητο και παράνομο ρωσικό επιθετικό πόλεμο κατά της Ουκρανίας·

Διεύρυνση της ΕΕ

48. υπογραμμίζει ότι το ΣτΕ αποτελεί σημαντικό εταίρο στη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ, δεδομένου ότι συνεργάζεται με την ΕΕ για τη στήριξη των υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων χωρών για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και την παροχή βοήθειας στις χώρες αυτές για την εκπλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης στην ΕΕ όσον αφορά τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων και την

---

¹² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εφαρμογή της νέας ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό και της στρατηγικής της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις (Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA (2022) 0444).

παρακολούθηση της προόδου σε αυτούς τους τομείς· πιστεύει ότι η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της διεύρυνσης θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω προκειμένου να καταστεί πιο επίσημη, δομημένη και συστηματική·

49. επισημαίνει τη σημασία της Επιτροπής της Βενετίας στην παροχή βοήθειας για τη μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, της διακυβέρνησης και των εκλογικών διαδικασιών στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες· τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίσει ανεπιφύλακτα ότι οι υποψήφιες για ένταξη χώρες συμμορφώνονται με όλες τις συστάσεις της στην πορεία τους προς την προσχώρησή τους·

Κοινοβουλευτική Εργασία

50. αναγνωρίζει τη σημασία της ΚΣΣΕ ως εταίρου της, η οποία έχει εμπνεύσει πολλές από τις συμβάσεις του ΣτΕ που έχουν θέσει τα νομικά θεμέλια για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη και πέραν αυτής (συμπεριλαμβανομένης της ΕΣΔΑ) και οι οποίες εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προάσπιση της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων ελέγχοντας άλλους οργανισμούς και στηρίζοντας τα κράτη μέλη στην τήρηση των προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα·
51. εκφράζει την ικανοποίησή του, στο πλαίσιο αυτό, για την αποτελεσματική συνεργασία των κοινοβουλευτικών συνελεύσεων του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε αποστολές παρακολούθησης εκλογών·
52. αναγνωρίζει το θεμελιώδες έργο της Συνέλευσης, το οποίο αξίζει να τεθεί υπόψη του κοινού και έχει κερδίσει τον σεβασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
53. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκκληση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης¹³ για:
- α) τη διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων μεταξύ των αντίστοιχων προέδρων, γενικών γραμματέων και προέδρων επιτροπών, καθώς και μεταξύ της προεδρικής επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΣτΕ και της Διάσκεψης των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
  - β) τη διοργάνωση κοινών συνεδριάσεων και κοινών εκδηλώσεων σε επίπεδο επιτροπών και/ή αντιπροσωπειών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με τρίτες χώρες·
  - γ) την αμοιβαία πρόσκληση των εισηγητών να συνεισφέρουν ο ένας στις εργασίες του άλλου·
  - δ) την ενίσχυση του διαλόγου και του συντονισμού με την ΚΣΣΕ σε τομείς που έχουν αναδειχθεί ως σημαντικές προκλήσεις για τις ευρωπαϊκές κοινωνίες·
54. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, δεδομένης της αυξανόμενης σημασίας της

¹³ το ψήφισμα 2430 (2022) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τίτλο «Πέρα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας: ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

κοινοβουλευτικής δημοκρατίας που προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η κοινοβουλευτική συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μπορούσε να εμβαθυνθεί και, βάσει των άρθρων 223 και 225 του Κανονισμού του, προτείνει τη σύσταση διακοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας για ενισχυμένη συνεργασία με σκοπό τη βελτίωση της νομοθετικής διαδικασίας στους κοινούς τομείς δραστηριότητας, την ευαισθητοποίηση, την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες και τη λειτουργία του άλλου μέρους και τη συμβολή σε συστηματικότερη διάδοση πληροφοριών και σε πιο διαρθρωμένο και τακτικό διάλογο·

55. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει αναθεώρηση του μνημονίου συμφωνίας του 2007 προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες αρμοδιότητες που απέκτησε η ΕΕ με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, καθώς και να επισημοποιηθεί η στρατηγική εταιρική σχέση συνεργασίας που έχει παγιωθεί μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων, ιδίως όσον αφορά το κράτος δικαίου, τη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων· εκφράζει τη θέση του ότι αυτό το στρατηγικό έγγραφο θα πρέπει επίσης να καταστεί λειτουργικό και να συμπληρωθεί με την έγκριση πρόσθετων συμφωνιών για κοινή δράση σε συγκεκριμένα θέματα μεταξύ διαφόρων οργάνων της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης·

ο

ο ο

56. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το 2022 η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) γιορτάζει την 15η επέτειο της υπογραφής της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία επέβαλε νομική υποχρέωση στην ΕΕ να προσχωρήσει στην ΕΣΔΑ. Σηματοδοτεί επίσης την 15η επέτειο της υπογραφής του μνημονίου συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι εν λόγω επέτειοι παρέχουν μια καλή ευκαιρία για προβληματισμό σχετικά με την κατάσταση των αμοιβαίων σχέσεων μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων, με σκοπό τον εντοπισμό περαιτέρω ευκαιριών για την ενίσχυση της συνεργασίας.

Με το ψήφισμα αυτό το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σκοπεύει να προβεί σε απολογισμό των θεσμικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίες εξελίσσονται εδώ και περισσότερα από 65 χρόνια και έχουν εξελιχθεί σημαντικά μετά την υπογραφή του μνημονίου συμφωνίας του 2007 και την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας το 2009.

Νομικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η νομική βάση για τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η Συνθήκη της Λισαβόνας. Το άρθρο 220 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ένωση καθιερώνει όλες τις κατάλληλες μορφές συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Επιπλέον, τα άρθρα 165 παράγραφος 1 και 167 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ αποσκοπούν στην προώθηση αυτής της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης, του αθλητισμού και του πολιτισμού. Η Συνθήκη της Λισαβόνας επέβαλε επίσης νομική υποχρέωση στην ΕΕ να προσχωρήσει στην ΕΣΔΑ δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 της ΣΕΕ και καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη σύναψη συμφωνίας σχετικά με την εν λόγω προσχώρηση βάσει του πρωτοκόλλου σχετικά με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΣΕΕ. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, η Συνθήκη της Λισαβόνας αναγνώρισε τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την ΕΣΔΑ, ως γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης.

Κατ' ουσίαν, η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης διέπεται από τις διατάξεις των συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης στις οποίες έχει προσχωρήσει η ΕΕ. Μέχρι στιγμής, η ΕΕ έχει κυρώσει 13 και έχει υπογράψει άλλες 4 από τις 22 συμβάσεις του ΣτΕ που ήταν ανοικτές σε αυτήν. Η σημαντικότερη είναι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Η προσχώρηση της ΕΕ στη σύμβαση αυτή βρίσκεται ακόμη υπό διαπραγμάτευση.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, η εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης πλαισιώνεται κυρίως από το μνημόνιο συμφωνίας της 11ης Μαΐου 2007, το οποίο καθορίζει τις γενικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων σε τομείς προτεραιότητας και βασίζεται στους τρεις πυλώνες του πολιτικού διαλόγου, της νομικής συνεργασίας και των κοινών σχεδίων και προγραμμάτων συνεργασίας.

Το μνημόνιο συμφωνίας συμπληρώνεται από διάφορες ειδικές διμερείς συμφωνίες, μεταξύ των οποίων η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2018 και η δήλωση προθέσεων μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2014, η οποία θέτει τα θεμέλια για τη

συνεργασία στις περιοχές διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ.

Σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, οι σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΚΣΣΕ καθορίζονται στο άρθρο 225 του Κανονισμού του Κοινοβουλίου και στο άρθρο 66 του Κανονισμού της ΚΣΣΕ, τα οποία οδήγησαν στη συμφωνία για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ΚΣΣΕ και του Κοινοβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2007. Η συμφωνία αυτή καθορίζει ορισμένους γενικούς στόχους συνεργασίας και προτείνει μέτρα για την επίτευξή τους.

Οι προτεραιότητες της συνεργασίας καθορίζονται επίσης μεμονωμένα από τα διοικητικά όργανα της ΕΕ και του ΣτΕ. Το παρόν ψήφισμα του Κοινοβουλίου, καθώς και το ψήφισμα 2430 (2022) της ΚΣΣΕ με τίτλο «Πέρα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας: ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης» είναι παραδείγματα εγγράφων που καθορίζουν αυτές τις προτεραιότητες, όπως και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα οποία εγκρίνονται ανά διετία από το 2012.

Τρέχουσα κατάσταση των θεσμικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ.

Οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ βασίζονται στις κοινές αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ισότητας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το ΣτΕ, το σύστημα των συμβάσεων του και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παραμένουν τα κύρια μέσα για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη από την ΕΕ. Ενώ η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ αποτελεί σταθερό χαρακτηριστικό της ιστορίας των δύο οργανισμών, οι τομείς στους οποίους αλληλεπικαλύπτονται τα συμφέροντά τους, καθώς και η αλληλεπίδρασή τους, έχουν αυξηθεί σημαντικά, καθώς η Ένωση μετατράπηκε σταδιακά από ένα αρχικά οικονομικό και εμπορικό όργανο σε μια πολιτική ένωση βασισμένη σε αξίες. Μολονότι άρχισαν να αναπτύσσονται πιο επίσημοι δεσμοί μεταξύ των δύο οργανισμών μέσω κοινών προσπαθειών για τη διάδοση της δημοκρατίας στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης μετά το 1989, η συνεργασία τους απέκτησε σταθερή επίσημη βάση μόνο με την υπογραφή του μνημονίου συμφωνίας του 2007.

Η θεσμική συνεργασία τους βασίζεται στους τρεις πυλώνες που ορίζονται στο μνημόνιο συμφωνίας:

1. πολιτικός διάλογος (διαβουλεύσεις υψηλού επιπέδου για τον συντονισμό των θέσεων και των πολιτικών μεταξύ των επικεφαλής των διοικητικών οργάνων των δύο οργανισμών και των βουλευτών του Κοινοβουλίου και της ΚΣΣΕ)·
2. νομική συνεργασία (μεταξύ της ΕΕ και των οργάνων παρακολούθησης και παροχής συμβουλών του ΣτΕ, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει επικεντρωθεί κυρίως στην εμπειρογνομosύνη της Επιτροπής της Βενετίας και της Ομάδας χωρών κατά της διαφθοράς)· καθώς και
3. σχέδια συνεργασίας (κοινά προγράμματα που αποσκοπούν στην προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, τα οποία χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και υλοποιούνται από το ΣτΕ).

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας για την εφαρμογή των προγραμμάτων του ΣτΕ

για τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου. Το 2021 ο συνολικός όγκος της συνεργασίας στο πλαίσιο του κοινού προγράμματος ΕΕ-ΣτΕ ανήλθε σε 207,4 εκατ. ευρώ, με τα ετήσια έσοδα για τα προγράμματα αυτά να αντιστοιχούν στο 57 % των ετήσιων εσόδων από εκτός προϋπολογισμού πόρους.

Οι σημαντικότερες πτυχές των θεσμικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ από την άποψη του Κοινοβουλίου είναι οι εξής:

- δημοκρατικός διάλογος

Η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ για την προάσπιση και την προώθηση των κοινών αξιών τους όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου στην Ευρώπη έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια. Έχει λάβει κυρίως τη μορφή οργάνων του ΣτΕ που παρέχουν στα θεσμικά όργανα της ΕΕ εμπειρογνομosύνη και μέσα για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του κράτους δικαίου στην ΕΕ. Οι εκθέσεις της Επιτροπής του 2020 και μεταγενέστερες εκθέσεις σχετικά με το κράτος δικαίου και το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του ίδιου έτους σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού για τη δημοκρατία, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου θα μπορούσαν να δώσουν νέα ώθηση στον δημοκρατικό διάλογο ΕΕ-ΣτΕ.

- Προσχώρηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Η προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ δεν αποτελεί μόνο επιθυμητό στόχο, αλλά και νομική υποχρέωση που απορρέει από τις συνθήκες και αποτελεί προτεραιότητα και για τους δύο οργανισμούς. Μετά την έγκριση του ψηφίσματός του της 19ης Μαΐου 2010 σχετικά με τις θεσμικές πτυχές της προσχώρησης στην ΕΣΔΑ, το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα τονίσει τη σημασία της επιτάχυνσης της διαδικασίας. Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν τον Σεπτέμβριο του 2020, αφού παρέμειναν στάσιμες μετά την έκδοση της αρνητικής γνωμοδότησης 2/2013 του ΔΕΕ, της 18ης Δεκεμβρίου 2014. Στην εν λόγω γνωμοδότηση διατυπώθηκαν αντιρρήσεις για τον λόγο ότι η συμφωνία δεν προέβλεπε επαρκή προστασία της αυτονομίας του δικαίου της ΕΕ, των ειδικών νομικών ρυθμίσεων της ΕΕ και της αποκλειστικής αρμοδιότητας του Δικαστηρίου. Ωστόσο, οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται στο τελικό τους στάδιο και η συντριπτική πλειονότητα των ζητημάτων που εντόπισε το ΔΕΕ έχει ήδη αντιμετωπιστεί. Τα εκκρεμή ζητήματα που βρίσκονται επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση είναι ο δικαστικός έλεγχος της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (που προκύπτει από τη γνωμοδότηση του ΔΕΕ) και τα ζητήματα που καλύπτονται από το άρθρο 7 του σχεδίου συμφωνίας για την προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ, τα οποία δεν σχετίζονται με τη γνωμοδότηση του ΔΕΕ.

- Σχέσεις μεταξύ κοινοβουλευτικών συνελεύσεων

Για το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η κοινοβουλευτική του συνέλευση είναι φυσικοί σύμμαχοι στην προώθηση και την παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Ο πολιτικός διάλογος μεταξύ των δύο συνελεύσεων και των διοικητικών οργάνων τους διεξάγεται τακτικά. Σε διοικητικό επίπεδο, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, που ιδρύθηκε το 1977, προωθεί με επιτυχία την ανταλλαγή πληροφοριών, ιδεών, εμπειριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των διοικήσεων των κοινοβουλίων στην Ευρώπη. Ωστόσο, οι αμοιβαίες σχέσεις δεν έχουν ακόμη αξιοποιήσει πλήρως τη «συμφωνία για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Κοινοβουλίου και της ΚΣΣΕ». Αυτό επισημάνθηκε στο πρόσφατο

ψήφισμα της ΚΣΣΕ, της 26ης Απριλίου 2022, με τίτλο «Πέρα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας: ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Περαιτέρω κατευθύνσεις για την ενίσχυση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων.

Οι θεσμικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ενόψει των συνεχιζόμενων προκλήσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Η ενίσχυση των σχέσεων θα βελτιώσει επίσης τον συντονισμό, θα αυξήσει τις συνέργειες και θα αποτρέψει την αλληλεπικάλυψη των εργασιών.

Το κλειδί για την ενίσχυση των σχέσεων αυτών είναι η ολοκλήρωση της προσχώρησης της ΕΕ στην ΕΣΔΑ. Αυτό θα αποτελούσε σημαντικό βήμα στη δημοκρατική ζωή της ΕΕ, καθώς θα προσέθετε εξωτερικό έλεγχο από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) στον μηχανισμό εσωτερικού ελέγχου της ΕΕ για την προάσπιση του κράτους δικαίου. Θα περιόριζε επίσης τη δυνατότητα αντικρουόμενης νομολογίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα μεταξύ του ΔΕΕ και του ΕΔΑΔ.

Η συνεργασία ΕΕ-ΣτΕ για την προάσπιση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων θα μπορούσε επίσης να βελτιωθεί σημαντικά. Το Κοινοβούλιο έχει ταχθεί εδώ και καιρό υπέρ της επέκτασης της παρακολούθησης του κράτους δικαίου από την ΕΕ, ώστε να καλύπτει όλες τις αξίες της ΕΕ, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ. Ενώ η Επιτροπή βασίζεται ήδη σε μεγάλο βαθμό στα κριτήρια αναφοράς που έχουν αναπτυχθεί και στη δραστηριότητα παρακολούθησης που ασκεί το ΣτΕ σχετικά με το κράτος δικαίου και τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος, θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσει την εμπειρογνωμοσύνη και τις διαδικασίες των οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων.

Ενώ η ΕΕ πρέπει οπωσδήποτε να βελτιώσει την εμπειρογνωμοσύνη και τα κριτήρια αναφοράς της όσον αφορά τα δικαιώματα των μειονοτήτων, μια λογική και επιθυμητή επιλογή θα ήταν να αξιοποιηθούν οι προσπάθειες που έχουν ήδη αναληφθεί από το ΣτΕ, το οποίο έχει αναπτύξει τα πλέον ολοκληρωμένα πρότυπα και σύστημα παρακολούθησης στην Ευρώπη.

Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της ΕΕ και των κρατών μελών της με τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ σχετικά με την προστασία των μειονοτήτων, η Ένωση θα πρέπει να χρησιμοποιεί τα πρότυπα που έχει θεσπίσει το ΣτΕ, ιδίως εκείνα που έχουν αναπτυχθεί μέσω της εφαρμογής της FCNM. Στο πλαίσιο της πολιτικής διεύρυνσης και γειτονίας, η Ένωση βασίζεται ήδη σε μεγάλο βαθμό στην εμπειρογνωμοσύνη του ΣτΕ (παράλληλα με εκείνη του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη) για την προώθηση του κράτους δικαίου και της προστασίας των μειονοτήτων στα κράτη μέλη. Αυτό απεδείχθη επιτυχημένο κατά τη διαδικασία προσχώρησης μετά το Σιδηρούν Παραπέτασμα. Με βάση αυτή τη θετική εμπειρία, η προσχώρηση στην FCNM στους τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ, η εντατικοποίηση του θεσμικού διαλόγου μεταξύ των μερών και η επισημοποίηση των διοργανικών δεσμών σχετικά με τα δικαιώματα των μειονοτήτων θα ήταν επωφελείς όχι μόνο για την ΕΕ, αλλά και για το ΣτΕ, το οποίο θα κερδίσει από την πολιτική

προβολή και την πολιτική υποστήριξη που παρέχει η ΕΕ.

Ομοίως, είναι σημαντικό για την ΕΕ να προσχωρήσει σε άλλες συνθήκες του ΣτΕ, όπως η Σύμβαση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων και η Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Αυτό θα αύξανε τη νομιμότητα της ΕΕ και η παρουσία εκπροσώπων της ΕΕ στα εποπτικά όργανα για τις εν λόγω συνθήκες θα ενίσχυε περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ των δύο οργανισμών και θα συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.

Η υφιστάμενη συνεργασία και οι συνέργειες θα πρέπει επίσης να ενισχυθούν στους τομείς της εκπαίδευσης, του αθλητισμού και του πολιτισμού, όπου υπάρχουν πολλοί σημαντικοί τομείς συνεργασίας που θα μπορούσαν να διερευνηθούν περαιτέρω. Ένας τομέας ιδιαίτερης σημασίας για την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της ΕΕ είναι το ECRML, το οποίο επικεντρώνεται στη διατήρηση των μειονοτικών και περιφερειακών γλωσσών ως μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης. Μολονότι η ΕΕ έχει σαφείς αρμοδιότητες να στηρίζει τα κράτη μέλη στη διδασκαλία και τη διάδοση των γλωσσών των κρατών μελών (άρθρο 165 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ) και έχει την υποχρέωση να σέβεται, να διαφυλάσσει και να ενισχύει την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία, δεν έχει ακόμη αξιοποιήσει την εκτεταμένη εμπειρογνομosύνη στο πλαίσιο του ECRML κατά την ανάπτυξη των πολιτικών και των δράσεων της. Το Κοινοβούλιο έχει ταχθεί εδώ και καιρό υπέρ της ανάληψης ουσιαστικής δράσης για την προστασία των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών και έχει προσδιορίσει το ECRML ως το κύριο σημείο αναφοράς σε αυτόν τον τομέα. Υπό το πρίσμα της απότομης μείωσης των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών, όπως πιστοποιείται, για παράδειγμα, από την Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Επιμορφωτική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO), η ΕΕ θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί περισσότερο στον τομέα αυτό και να δημιουργήσει θεσμικούς δεσμούς με την επιτροπή εμπειρογνομόνων του ECRML, προκειμένου να αναπτύξει τους δικούς της στόχους, πολιτικές και προγράμματα.

Για την περαιτέρω καθοδήγηση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του ΣτΕ, το μνημόνιο συμφωνίας του 2007 θα πρέπει να αναθεωρηθεί προκειμένου να ληφθεί υπόψη η Συνθήκη της Λισαβόνας, καθώς και να επισημοποιηθεί η στρατηγική εταιρική σχέση συνεργασίας την οποία έχουν παγιώσει τα δύο θεσμικά όργανα από την υπογραφή του το 2007, ιδίως όσον αφορά το κράτος δικαίου, τη δημοκρατία, τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Επιπλέον, το παρόν έγγραφο, το οποίο έχει γενικό χαρακτήρα, θα μπορούσε να εφαρμοστεί και να συμπληρωθεί με την έγκριση πρόσθετων συμφωνιών για κοινή δράση σε συγκεκριμένα θέματα.

Υπάρχει επίσης περιθώριο βελτίωσης των σχέσεων ΕΕ-ΣτΕ σε κοινοβουλευτικό επίπεδο λόγω της αυξημένης σημασίας της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας που προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Η αμοιβαία ευαισθητοποίηση σχετικά με τις δραστηριότητες και τη λειτουργία και η συστηματικότερη διάδοση των πληροφοριών θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη συνεργασία. Αυτό θα μπορούσε να συμπληρωθεί με πιο διαρθρωμένες και τακτικές επαφές μεταξύ των διοικητικών οργάνων, των επιτροπών και της διοίκησης τόσο του Κοινοβουλίου όσο και της ΚΣΣΕ.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	28.2.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 22 - : 0 0 : 3
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Esteban González Pons, Max Orville, Giuliano Pisapia, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Durand, Jaak Madison, Niklas Nienäb, Maite Pagazaurtundúa
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παρ. 7) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Álvaro Amaro, Giuseppe Ferrandino, Vlad Gheorghe, Chris MacManus, Nadine Morano

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

22	+
PPE	Álvaro Amaro, Salvatore De Meo, Esteban González Pons, Nadine Morano, Sven Simon, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Giuseppe Ferrandino, Vlad Gheorghe, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Leila Chaibi, Chris MacManus
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Niklas Nienäß

0	-

3	0
ID	Gerolf Annemans, Jaak Madison, Antonio Maria Rinaldi

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή